

ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
และโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อความรู้สึกมีปมคือยในตนเอง
ของเด็กก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

หนังสืออ่านอ้าง
เชิงพำนิชห้องสมุด

สุนทรี ศุกรบุณย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

20 ๓.๘. 2546 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

16990

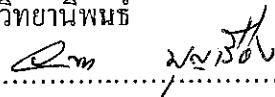
มิถุนายน 2546

ISBN 974-382-041-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประชาน


(รองศาสตราจารย์พก บุญเรือง)

..... กรรมการ


(รองศาสตราจารย์ ชีวิต ชิดเชิวงศ์)

..... กรรมการ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประชาน


(รองศาสตราจารย์พก บุญเรือง)

..... กรรมการ


(รองศาสตราจารย์ ชีวิต ชิดเชิวงศ์)

..... กรรมการ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นาม)

..... กรรมการ


(รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีป)

..... กรรมการ


(ดร. โภวิท กระจัง)

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย


(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ..16.. เดือน ..มิถุนายน.. พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เมื่อจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ผู้ฯ บุญเรือง ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์วิวิธ ชิดเชิวงศ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอ กราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง และรองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.สมพร สุทธานนท์ เป็นอย่างสูง ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นาน เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาช่วยให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาวิจัยเรื่องนี้ รวมทั้งกรุณากล่าวให้ข้อมูลและให้การช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้โดยราบรื่น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ และให้ความช่วยเหลือ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นเอกอัจฉริยะการให้คำปรึกษาและเพื่อนร่วมรุ่นเอกอัจฉริยะการแนะนำ ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวสุกรุณย์ ที่ได้ให้ความห่วงใย ให้กำลังใจ และเป็นแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด อีกทั้งท่านอีน ๆ ที่มิได้อยู่นามในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ อันมีส่วนให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุนทรี สุกรุณย์

44911445 : สาขาวิชา : จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ : การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม / โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง / ความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองของเด็กก่อนวัยรุ่น ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

สุนทรี ศุกรบุญย์ : ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ของเด็กก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี (THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIORAL THERAPY IN GROUP COUNSELING AND SELF-ESTEEM PROGRAM ON THE FEELING OF INFERIORITY COMPLEX OF PRE-ADOLESCENT IN BAN-RATCHWITHEE HOME FOR GIRLS) : อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. บุญเรือง, กศ.ม., วิษณุ ชิดเชิดวงศ์, กศ.ม. 242 หน้า 1. ISBN 974-382-041-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กับการใช้โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่มีต่อความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองของเด็กก่อนวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กก่อนวัยรุ่นที่ตอบแบบสอบถามความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง มีคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองสูงกว่า peers ที่ 75 โดยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 18 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครึ่ง เพื่อจัดเข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม กลุ่มโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คน ทำการทดลองในกลุ่มทดลอง ทั้ง 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งหมด 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ละ 3 ครั้ง) การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ทั้ง 3 ระยะ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำ (two-way analysis of variance : repeated measures) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman – Keuls Procedure)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มนี้มีความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลองและต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิธีการทดลองทั้งสองวิธีช่วยให้เด็กวัยรุ่นกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองลดลง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

44911445 : MAJOR : COUNSELING PSYCHOLOGY;
M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD : RATIONAL EMOTIVE BEHAVIORAL THERAPY IN GROUP
COUNSELING / SELF-ESTEEM PROGRAM ON THE FEELING OF
INFERIORITY COMPLEX OF PRE-ADOLESCENT IN
BAN-RATCHWITHEE HOME FOR GIRLS

SUNTHARI SUPHONBUN : THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE
BEHAVIORAL THERAPY IN GROUP COUNSELING AND SELF-ESTEEM PROGRAM
ON THE FEELING OF INFERIORITY COMPLEX OF PRE-ADOLESCENT IN
BAN-RATCHWITHEE HOME FOR GIRLS : THESIS ADVISOR : PAKA BOONRUANG,
M.Ed., VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed. 242 P. ISBN 974-382-041-8

The purpose of this research was to study and compare the effects of rational emotive behavioral therapy in group counseling and self-esteem program on the feeling of inferiority complex of the pre-adolescents in Ban-Ratchwithee Home for Girls. The sample was normally pre-adolescents who did the inferiority complex test and had inferiority complex scores higher than 75th percentile. Eighteen samples were randomly drawn out and were then randomly assigned three groups : rational emotive behavioral counseling group, self-esteem program and controlled group with six persons in each group. The treatments were given ten times in each group, one hour each time and three times per week. Data collecting procedure was divided into three phases : the pre-test phase, the post-test phase and the follow-up phase. The data was analyzed with mean, standard deviation and two-way analysis of variance : repeated measures and paired-different test by Newman-Keuls procedure.

The research revealed that there was a statistically significant interaction at .05 level between the methods and the duration of experiment. Pre-adolescents in both experiment groups had inferiority complex in the post-test phase and the follow-up phase lower than the pre-test phase and lower than the controlled group significant at .05. It was also found that the two treatments decreased the inferiority complex of the experiment groups nonsignificantly different.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 11
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มตามทฤษฎี	
พิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม	11
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง	45
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง	64
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเด็กก่อนวัยรุ่นในสถานะเคราะห์	94
 3 วิธีดำเนินการวิจัย	 105
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	105
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106

บทที่		หน้า
	การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	106
	การดำเนินการทดลอง.....	111
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	115
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	116
5	สรุปผลการวิจัย อกบิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
	สรุปผลการวิจัย	135
	อกบิปรายผล	136
	ข้อเสนอแนะ	150
	บรรณานุกรม	152
	ภาคผนวก	162
	ภาคผนวก ก	163
	ภาคผนวก ข	169
	ประวัติของผู้เขียน	242

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลองแบบ 3 กลุ่ม วัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล.....	111
2 คะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่า ในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม.....	117
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วม โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม.....	118
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง.....	121
5 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง	123
6 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง	124
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองเป็นรายคู่ ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่า ในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวเมน – คูลส์	125
8 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล	126
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองเป็นรายคู่ ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่า ในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบ แบบนิวเมน – คูลส์	127

ตารางที่

หน้า

10 ผลการทดสอบย่อของระยะเวลาในเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม	128
11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมคืออยู่ในตนของเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวเมน – คูลส์	129
12 ผลการทดสอบย่อของระยะเวลาในเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม การเห็นคุณค่าในตนเอง	130
13 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมคืออยู่ในตนของเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวเมน – คูลส์	131
14 ผลการทดสอบย่อของระยะเวลาในเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม	132
15 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมคืออยู่ในตนของเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวเมน – คูลส์	133

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนภูมิแสดงความแตกต่างและความสัมพันธ์กันระหว่างความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง	56
2 แผนภูมิแสดงผลของการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองต่อความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง	57
3 แนวทางการให้โปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเองตามกรอบแนวคิดของคุปเปอร์สมิธ แยกตามรายด้านเพื่อลดความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง	59
4 กราฟแท่งเบรี่ยนเทียนคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองของเด็กก่อนวัยรุ่น กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่น กลุ่มควบคุม ในระดับต่าง ๆ ของการทดลอง	119
5 กราฟแท่งเบรี่ยนเทียนคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเองในระดับต่าง ๆ ของการทดลอง ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎี พิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม การเห็นคุณค่าในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม	120
6 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีปมด้อยในตนเอง ของเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการเห็นคุณค่าในตนเอง และเด็กก่อนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม กับระยะเวลาของการทดลอง	122
7 ตัวอย่างแบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง	191
8 ตัวอย่างแบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง	192
9 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านร่างกาย	196
10 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านร่างกาย	197
11 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านอารมณ์	202
12 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านอารมณ์	203
13 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านสังคม	208
14 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านสังคม	209

ภาพที่

หน้า

15 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านสังคม.....	210
16 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านสังคม.....	211
17 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านสังคม.....	214
18 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านสังคม.....	215
19 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านสติปัญญา.....	216
20 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านสติปัญญา.....	217
21 แบบฝึกคิดเอบีซี (ABC) ด้านสติปัญญา.....	218
22 แบบฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเองด้านสติปัญญา.....	219